

У К Р А І Н А

ПАТЕНТ

НА ВІНАХІД

№ 120225

СПОСІБ ОТРИМАННЯ ХАРЧОВОЇ ЕМУЛЬСІЇ

Видано відповідно до Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі".

Зареєстровано в Державному реєстрі патентів України на винаходи
25.10.2019.

Заступник Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

Д.О. Романович

(19) UA

(51) МПК
A23C 11/04 (2006.01)
A23C 11/08 (2006.01)
A23L 29/10 (2016.01)

(21) Номер заявки: а 2018 03927

(22) Дата подання заявки: 11.04.2018

(24) Дата, з якої є чинними права на винахід: 25.10.2019

(41) Дата публікації відомостей про заявку та номер бюлетеня: 12.11.2018, Бюл. № 21

(46) Дата публікації відомостей про видачу патенту та номер бюлетеня: 25.10.2019, Бюл. № 20

(72) Винахідники:
Устименко Ігор
Миколайович, UA,
Поліщук Галина Євгеніївна,
UA

(73) Власник:
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ,
вул. Володимирська, 68, м.
Київ-33, 01601, UA

(54) Назва винаходу:

СПОСІБ ОТРИМАННЯ ХАРЧОВОЇ ЕМУЛЬСІЇ

(57) Формула винаходу:

Спосіб отримання харчової емульсії, що передбачає підігрівання жирової фази, внесення емульгатора, отримання молочно-жирової суміші, емульгування, який відрізняється тим, що як жирову фазу використовують кукурудзяну олію у кількості 20 % від маси приготованої суміші, як емульгатор використовують казеїнат натрію в кількості 4,0-5,0 % від маси приготованої суміші та емульгатор "Естер Твердий-2 (Т-2)" в кількості 0,25-0,35 % від маси приготованої суміші, який вносять при температурі 75-85 °С, а емульгування здійснюють шляхом двоступеневої гомогенізації за тиску 10,5-11,5 МПа на першому ступені і 3,0-3,5 МПа на другому ступені, при температурі 55-65 °С.

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **120225** (13) **C2**

(51) МПК

A23C 11/04 (2006.01)

A23C 11/08 (2006.01)

A23L 29/10 (2016.01)

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ ТА
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА ВИНАХІД

- (21) Номер заявки: **a 2018 03927**
(22) Дата подання заявки: **11.04.2018**
(24) Дата, з якої є чинними права на винахід: **25.10.2019**
(41) Публікація відомостей про заявку: **12.11.2018, Бюл.№ 21**
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: **25.10.2019, Бюл.№ 20**

- (72) Винахідник(и):
**Устименко Ігор Миколайович (UA),
Поліщук Галина Євгеніївна (UA)**
- (73) Власник(и):
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ,
вул. Володимирська, 68, м. Київ-33,
01601 (UA)**
- (56) Перелік документів, взятих до уваги експертизою:
UA 111423 U, 10.11.2016
UA 112302 U, 12.12.2016
UA 112513 U, 26.12.2016
UA 115249 U, 10.04.2017
UA 111426 U, 10.11.2016
Ющенко Н.М. Наукове обґрунтування використання купажів рослинних олій у технології продуктів молоковісних сирних // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнології ім. Ґжицького. – 2015. – Т. 17. - № 1(4). – С.150-156

(54) СПОСІБ ОТРИМАННЯ ХАРЧОВОЇ ЕМУЛЬСІЇ

(57) Реферат:

Винахід стосується способу отримання харчової емульсії, що передбачає підігрівання жирової фази, внесення емульгатора, отримання молочно-жирової суміші, емульгування, причому як жирову фазу використовують кукурудзяну олію у кількості 20 % від маси приготованої суміші, як емульгатор використовують казеїнат натрію в кількості 4,0-5,0 % від маси приготованої суміші та емульгатор "Естер Твердий-2 (Т-2)" в кількості 0,25-0,35 % від маси приготованої суміші, який вносять при температурі 75-85 °С, а емульгування здійснюють шляхом двоступеневої гомогенізації за тиску 10,5-11,5 МПа на першому ступені і 3,0-3,5 МПа на другому ступені, при температурі 55-65 °С.

UA 120225 C2

Винахід належить до молочної промисловості, а саме до отримання харчової емульсії високої якості, яка може бути застосована для нормалізації сумішей у технологіях молокозмісних продуктів.

5 Відомий спосіб отримання емульсії, що передбачає підігрівання жирової фази, внесення емульгатора, отримання молочно-жирової суміші, емульгування [Ющенко Н.М., Радзієвська І.Г., Білоцерківець О.М., Романова С.О. Наукове обґрунтування використання купажів рослинних олій у технології продуктів молокозмісних сирних/ Ющенко Н.М., Радзієвська І.Г., Білоцерківець О.М., Романова С.О.// Науковий вісник ЛНУВБТ імені СЗ. Гжицького. - 2015. - Том 17 №1(61) Частина 4.-С 150-156.]

10 Недоліком даного способу є те, що молочно-жирову суміш емульгують шляхом перемішування, що не дає змогу отримувати стійку та гомогенну емульсію. У виробничих умовах стійкі емульсії прямого типу зазвичай отримують гомогенізацією за допомогою гомогенізаторів-диспергаторів. Розчинення емульгаторів у жировій фазі має відбуватися за температури не нижчої за 75 °С

15 В основу винаходу поставлена задача отримання харчової емульсії з покращеними фізико-хімічними характеристиками та органолептичними властивостями за рахунок комплексного застосування олеофільного ("Естер Твердий-2 (Т-2)") ТУ 22942814.001-2001 та гідрофільного (казеїнат натрію) емульгаторів та температурних режимів оброблення.

20 Поставлена задача вирішується тим, що спосіб отримання харчової емульсії, що передбачає підігрівання жирової фази, внесення емульгатора, отримання молочно-жирової суміші, емульгування, згідно винаходу в якості жирової фази використовують кукурудзяну олію, в якості емульгатора застосовують казеїнат натрію та емульгатор "Естер Твердий-2 (Т-2)", який вносять при температурі 75-85 °С, молочно — жирову суміш гомогенізують за тиску 10,5-11,5 МПа на першому ступені і 3,0-3,5 МПа - на другому, при температурі 55-65 °С.

25 Причинно-наслідковий зв'язок між запропонованими ознаками та очікуваним технічним результатом полягає у наступному.

У якості жирової фази використовується кукурудзяна олія. В Україні кукурудзяну олію виготовляють промислово відповідно до ДСТУ 8808:2003.

30 Для отримання стійких емульсій особливе значення має правильний вибір емульгаторів. Відповідно до "шкали Гріффіна" емульгатори, які стабілізують емульсії прямого типу, мають гідрофільно-ліпофільний баланс (ГЛБ) не менше 10.

Відомо, що комплексне використання жиророзчинних емульгаторів і білкових агентів дозволяє отримувати найбільш стійкі емульсії.

35 Для отримання стійкої емульсії використовується олеофільний емульгатор марки Естер Твердий-2 (Т-2), у якого показник ГЛБ становить 10, білковий емульгуючий агент казеїнат натрію.

40 Емульсії прямого типу отримують розчиненням емульгатора в жирі при температурі 75-85 °С з подальшим емульгуванням жирового розплаву в гарячій молочно-білковій суміші. Попереднє розчинення емульгатора гарантує його швидкий і ефективний мономолекулярний розподіл на поверхні розділу фаз жир-вода, а диспергування проводять в одну стадію при змішуванні полярної і неполярної субстанції.

45 Грубодисперсні емульсії емульгують шляхом гомогенізації на гомогенізаторі-диспергаторі за режимах, які забезпечують отримання наступних характеристик емульсій прямого типу: стійкість - не менше 100 %, середній розмір жирових кульок - не більше 2 мкм.

Одержану емульсію можна застосовувати у складі молокозмісних продуктів відразу після отримання.

Технологічні процеси оброблення харчової емульсії, та її показники якості наведено у табл.

З табл. випливає, що, для отримання харчової емульсії високої якості температура внесення емульгатора у кукурудзяну олію має становити 75-85 °С

50

Технологічні процеси оброблення харчової емульсії, та її показники якості

№	Назва процесу	Номер прикладу				
		1	2	3	4	5
1	Температура підігрівання кукурудзяної олії, °С	70,0	75,0	80,0	85,0	90,0
2	Тривалість перемішування, хв	10,0	15,0	20,0	25,0	30,0
3	Температура розчинення казеїнату натрію, °С	70	75	80	85	90,0
5	Тривалість розчинення казеїнату натрію	10,0	15,0	20,0	25,0	30,0
6	Температура отримання молочно-жирової суміші, °С	70,0	75,0	80,0	85,0	90,0
7	Тривалість диспергування, хв	2,0	4,0	6,0	8,0	10,0
8	Тиск гомогенізації на першому ступеню, МПа	10,0	10,5	11,0	11,5	12,0
9	Тиск гомогенізації на другому ступеню, МПа	2,75	3,0	3,25	3,5	3,75
10	Температура гомогенізації, °С	50,0	55,0	60,0	65,0	70,0
Органолептичні показники						
Смак і запах	Вершковий, приємний	Вершковий, приємний			Перепастеризації, пригорілий	
Колір	Кремовий, нерівномірний по всій масі	Кремовий, рівномірний по всій масі			Кремовий, рівномірний по всій масі	
Зовнішній вигляд та консистенція	Неоднорідна. рідка	Однорідна, рідка			Однорідна, рідка	
Фізико-хімічні показники харчової емульсії (P≥0,95; n=3)						
Стійкість, %	97,6±2,1	100,0	100,0	100,0	100,0	
Середній діаметр жирових кульок, мкм	2,68±0,09	1,93±0,04	1,90±0,04	1,81±0,04	1,78±0,03	
Мікробіологічні показники харчової емульсії						
Загальна кількість мезофільних аеробних і факультативно-анаеробних мікроорганізмів, КУО/г	2,69·10 ⁵	1,52·10 ²	1,46·10 ²	1,38·10 ²	1,31·10 ²	
Дріжджі та плісеневі гриби, КУО/г	>30	>30	>30	>30	>30	
Бактерії групи кишкової палички, в 0,01 г	Не виявлено	Не виявлено	Не виявлено	Не виявлено	Не виявлено	

за тривалістю перемішування 15-25 хв, а температура розчинення казеїнату натрію у питній воді повинна становити 75-85 °С за тривалістю перемішування 15-25 хв. Температура отримання грубодисперсної молочно-білкової суміші має становити 75-85 °С за тривалістю перемішування 4-8 хв, а тиск гомогенізації грубодисперсної суміші на першому ступені має становити 10,5-11,5 МПа, на другому - 3,0-3,5 МПа за температури 55-65 °С.

Спосіб здійснюється таким чином. Сировина повинна відповідати діючій нормативній документації. Кукурудзяну олію у кількості 20 % від загальної маси приготованої суміші підігрівають до температури 75-85 °С, вносять емульгатор - "Естер Твердий-2 (Т-2)" у кількості 0,25...0,35 % від загальної маси приготованої суміші, розчинюють його впродовж 15-25 хв за постійного перемішування. Молочно-білкову суміш отримують внесенням казеїнату натрію у

кількості 4,0...5,0 % від загальної маси приготованої суміші у питну воду, підігрітої до температури 75-85 °С за постійного перемішування з витриманням 15-25 хв. Молочно-жирову суміш отримують шляхом додавання підготовленої кукурудзяної олії у молочно-білкову суміш за постійного перемішування за температури 75-85 °С впродовж 4-8 хв. Одержану грубодисперсну молочно-жирову суміш гомогенізують за тиску 10,5-11,5 МПа на першому ступені, 3,0-3,5 МПа - на другому, при температурі 55-65 °С.

Технічний результат полягає у отриманні стійкої харчової емульсії за рахунок комплексного використання казеїнату натрію та емульгатора "Естер Твердий-2 (Т-2)" та температурних режимів оброблення.

10

ФОРМУЛА ВИНАХОДУ

Спосіб отримання харчової емульсії, що передбачає підігрівання жирової фази, внесення емульгатора, отримання молочно-жирової суміші, емульгування, який **відрізняється** тим, що як жирову фазу використовують кукурудзяну олію у кількості 20 % від маси приготованої суміші, як емульгатор використовують казеїнат натрію в кількості 4,0-5,0 % від маси приготованої суміші та емульгатор "Естер Твердий-2 (Т-2)" в кількості 0,25-0,35 % від маси приготованої суміші, який вносять при температурі 75-85 °С, а емульгування здійснюють шляхом двоступеневої гомогенізації за тиску 10,5-11,5 МПа на першому ступені і 3,0-3,5 МПа на другому ступені, при температурі 55-65 °С.

20

Комп'ютерна верстка В. Юкін

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України,
вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601